Dosar nr. 4r-2940/2024 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-24010004-02-4r-08072024 judecător Gheorghe Balan

D E C I Z I E
în numele Legii

05 martie 2025 mun. Chişinău
Colegiul penal al Curţii de Apel Centru, în componenţă:
Preşedintele completului, judecător Oxana Robu
Judecătorii Olga Cojocaru și Vladislav Schibin

a judecat, în lipsa participanților la proces, în ordine de recurs, recursul declarat de către Clipa Viorel împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 martie 2024 în cauza contravenţională intentată în privinţa lui Clipa Viorel, pe învinuirea în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 335 din Codul contravenţional şi a contestaţiei depuse de Clipa Viorel împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie cu seria şi nr. MAI06 078882 din 12 ianuarie 2024,-

Procedura de notificare legal executată.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar şi a argumentelor prezentate, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

Potrivit Procesului-verbal cu privire la contravenție seria, nr. MAI06 078882 din 12.01.2024 întocmit de către agentul constatator Chiveri Irina din cadrul Inspectoratului de poliție Botanica, Clipa Viorel la data de 06.08.2023, ora 09.25 în mun. Chișinău, bd. Dacia, 14/1, et.2 în mod samovolnic a pătruns în spațiul pe adresa indicată și a sustras teracota care era depozitată în acel spațiu, a interzis accesul la spațiul tehnic al cazangeriei, la contoare, apometre, care alimentează clădirea, a instalat zambrele din metal la intrarea în interiorul subsolului clădirii Daci 14/1, mun. Chișinău. Faptele au fost calificate de către agentul constatator în baza art. 335 Cod contravențional.

Procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în absența lui Clipa Viorel, fiind contrasemnat de către martorul Popa Igor și remis spre examinare în Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

La data de 02.02.2024 Clipa Viorel a înaintat contestaţie împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie cu seria şi nr. MAI06 078882 din 12.01.2024, prin care a solicitat anularea acestuia, menţionând că de către agentul constatator au fost

admise în procesul contravenţional erori procedurale, care încalcă drepturile fundamentale ale sale *(f.d. 92-97)*.

Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 martie 2024 Clipa Viorel a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 335 din Codul contravenţional, fiindu-i aplicată sancţiune cu amendă în mărime de 20 (douăzeci) de unităţi convenţionale, care reprezintă echivalentul sumei de 1000 (una mie) lei. S-a explicat lui Clipa Viorel că, în conformitate cu art. 34 alin. (3) din Codul contravenţional, este în drept să achite jumătate în amenda stabilită, dacă o plăteşte în cel mult 3 (trei) zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale, iar în acest caz, se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral. S-a respins contestaţia depusă de Clipa Viorel împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie cu seria şi nr. MAI06 078882 din 12 ianuarie 2024, ca inadmisibilă.

La data de 11.04.2024, în termenul legal de contestare, Clipa Viorel a declarat recurs împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 martie 2024, prin care solicită admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 27 martie 2024, cu anularea procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI06 078882 din 12.01.2024.

În susținerea recursului se invocă că greşit a reţinut organul constatator şi instanţa de fond precum că Clipa Viorel samovolnic a pătruns în spaţiul locativ pe de adresa bd. Dacia 14/l. et. 2. mun. Chişinău şi a sustras teracota depozitată în acel spaţiu, deoarece spaţiul situat pe adresa bd. Dacia 14/1, nr. 1 aparţine SRL „Status Stroy”, iar unul dintre administratorii acestui spaţiu este Clipa Viorel, fiind asociat al companiei cu 50 %. Teracota care a fost depozitată în acelaşi spaţiu locativ, dar la alt etaj aparţine SRL „Status Stroy”, procurată la data de 29.09.2021 de la SRL „Terrastone”, iar în acest sens a anexat factura ce demonstrează aceste circumstanțe. De asemenea, la data de 06 august 2023 Clipa Viorel a solicitat de a interveni organul de Poliție pentru ca să ia teracota şi să o depoziteze în alt loc mai sigur.

Menţionează faptul, că Clipa Viorel nu a fost citat pentru a putea să ia cunoştinţă cu cele imputate, să îşi apere drepturile sale, să facă obiecţii asupra celor constatate, astfel agentul constatator bazându-se în mod unilateral pe declaraţiile victimei a purces la întocmirea procesului- verbal cu privire la contravenţie.

Subliniază faptul că Clipa Viorcl nu a fost citat pentru a se prezenta la data întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenţie pentru a-şi asigura drepturile prevăzute de Constituţie, anume dreptul la apărare, accesul liber la justiţie.

Menţionează eronată concluzia primei instanțe despre faptul că studiind procesul-verbal cu privire la contravenţie şi a contestaţiei, făptuitorul nu a solicitat să fie asistat de către un apărător sau să ii fie asigurată asistenţa unui interpret /traducător, fiindu-i respectat dreptul la apărare, în condițiile în care procesul-verbal a fost întocmit în lipsa acestuia.

Conform art.471 alin. (1)-(2) din Codul contravențional, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.*

La data de 09.12.2024, agentul constatator Chiveri Irina a depus referință asupra recursul declarat de către Clipa Viorel împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 martie 2024, prin care solicită respingerea recursului, cu menținerea hotărîrii instanței de fond.

Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 471 alin.(1) din Codul contravențional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Analizând și apreciind motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele cauzei penale și prevederile legale pertinente, Colegiul penal conchide că, recursul declarat este fondat și pasibil de a fi admis, cu casarea hotărârii instanței de fond și remiterea cauzei la rejudecare, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.473 alin. (1) pct.2) lit. c) din Codul contravențional, *după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.*

Colegiul penal reiterează că, instanța de recurs dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare și a dreptului la interpret, precum și dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33-35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.

De asemenea, instanța de recurs reiterează, că în conformitate cu prevederilor art.458 din Codul contravențional, la examinarea cauzei contravenționale în fond, instanța de judecată urma să soluționeze următoarele chestiuni: caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei, în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante, necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale, alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei, iar instanța de recurs urmează în acest context să verifice dacă instanța de fond a respectat aceste condiții ce duc la legalitatea și temeinicia hotărârii emise.

În temeiul prevederilor art.462 alin. (1) din Codul contravențional, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Cu titlu de principiu, instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală”, în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și *Anghel contra României*, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Verificând legalitatea, obiectivitatea și corectitudinea hotărârii contestate, în raport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal constată că, deși prima instanță își întemeiază concluzia și apreciază circumstanțele de fapt a cauzei prin prisma normelor legale care statuează că, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât și cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante, instanța emite o hotărâre care nu este clară și temeinică, fiind contrară normelor legale ce guvernează spețа dedusă judecății.

Instanța de recurs reține că prin procesul-verbal cu privire la contravenţie cu seria şi nr. MAI06 078882 din 12 ianuarie 2024, de către agentul constatator al Inspectoratului de Poliţie Botanica a DP mun. Chişinău a IGP - Chiveri Irina, în acţiunile lui Clipa Viorel s-a constatat săvârşirea contravenţiei prevăzute de art. 335 din Codul contravenţional, pe faptul că, la 06 august 2023, ora 09:25 min., aflându-se în mun. Chişinău, bd. Dacia, nr. 14/1, et. 2, în mod samavolnic a pătruns în spaţiul de pe adresa sus indicată şi a sustras teracota care era depozitată în acel spaţiu, a interzis accesul la spaţiul tehnic al cazangeriei, la contoare, apometre, care alimentează clădirea, a instalat zăbrele din metal la intrarea în interiorul subsolului clădirii Dacia 14/1, mun. Chişinău.

Iar, prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 martie 2024, s-a recunoscut vinovat Clipa Viorel, în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 335 din Codul contravenţional şi i se aplică acestuia o sancţiune cu amendă în mărime de 20 (douăzeci) de unităţi convenţionale, care reprezintă echivalentul sumei de 1000 (una mie) lei. S-a explicat lui Clipa Viorel că, în conformitate cu art. 34 alin. (3) din Codul contravenţional, este în drept să achite jumătate în amenda stabilită, dacă o plăteşte în cel mult 3 (trei) zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale, iar în acest caz, se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral. S-a respins contestaţia depusă de Clipa Viorel împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie cu seria şi nr. MAI06 078882 din 12 ianuarie 2024, ca inadmisibilă.

Astfel, se conchide că instanța de fond nu a dat o apreciere cumulului de probe și nu a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Prevederile art.458 alin. (1) Cod contravențional stipulează că, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Din perspectiva Convenției Europene a Drepturilor Omului, faptele contravenționale pot intra în domeniul penal, în sensul autonom european. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale.

Colegiul penal menționează că, instanța de fond a examinat cauza superficial, iar la baza hotărârii adoptate a pus doar interesele agentului constatator și a victimei, neglijând în totalitate drepturile și interesele făptuitorului.

Se subliniază că, CtEDO, în speța *Luka contra României* a evidențiat că art.6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art.6 îi atribuie „instanței" obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, , pct.19-20, pct.59 și 61)*. Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei *(Jahnke și Lenoble împotriva Franței (dec.), nr.40490/98 și Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006)*.

Din interpretarea art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

În consecință, Colegiul penal a reținut că instanța de fond a examinat cauza în mod superficial și unilateral, fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar, adică prezenței sau lipsei probelor anexate la materialele cauzei pentru confirmarea vinovăției persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional.

Nu a fost dată apreciere însăși existenței faptului contravenției și a încadrării juridice a faptelor constatate de către agentul constatator.

Or, în acest sens, nu a fost supusă analizei circumstanța dacă fapta de sustragere a bunurilor se încadrează în componența contravenției prevăzute la art.335 Cod contravențional.

Urma a fi analizate probele prezentate în ansamblu în vederea determinării dacă a avut loc fapta contravenției imputate lui Clipa Viorel. Instanța de fond nu s-a expus asupra facturii din 29.09.2021 (f.d 70), care atestă că teracota a fost procurată de către S.C ”Status Stroy” SRL, al cărui administrator este Clipa Viorel (f.d 147) și asupra circumstanței dacă Clipa Viorel avea sau nu dreptul de a schimba poziționarea teracotei din calitatea sa de administrator al întreprinderii, precum și în ce acțiuni anume a constat samavolnicia sub acest aspect.

Totodată, Colegiul reține că instanța de fond nu a verificat existența probelor cu faptele imputate lui Clipa Viorel precum, că: a interzis accesul la spaţiul tehnic al cazangeriei, la contoare, apometre, care alimentează clădirea, a instalat zăbrele din metal la intrarea în interiorul subsolului clădirii.

Nu a fost analizată circumstanța citării persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nemijlocit la procesul de examinare a cauzei contravenționale de către agentul constatator și a întocmirii respectivului act procedural în privința sa. Iar, în contextul în care procesului-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în absența lui Clipa Viorel, fapt consemnat prin semnătura martorului, nu suportă o motivare suficientă concluzia privind neexercitarea de către contravenient a dreptului la asistența unui apărător sau interpret.

În aceste circumstanțe se denotă faptul că instanța nu a examinat complet și obiectiv cauza contravențională dată, la emiterea hotărârii nu au fost respectate prevederile art.462 alin.(4) lit. b) Cod contravențional or, în hotărâre nu sunt analizate probele pe care își întemeiază soluția, cât și au rămas fără apreciere probele prezentate de către Clipa Viorel, prin urmare, rezultă că în hotărârea instanței nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor, legătura între ele și, ne fiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe și, respectiv de ce le respinge pe altele. Aceste fapte constituie o neglijare a prevederilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului: „Convenția impune obligația oricărei instanțe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiției, nu poate fi întotdeauna înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părților. Instanțele naționale sunt obligate să-și motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligație de a se pronunța asupra problemelor cele mai importante ridicate în speță”, a se vedea în acest sens cauza (Ruiz Torija și Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 9 decembrie 1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 6 iunie 2006).

Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate au o mare importanță la examinarea obiectivă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat în mod

deplin la examinarea cauzei în fond, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate, cu remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiași judecătorie, în alt complet de judecată.

Totuși, este de menționat că instanța de judecată este obligată să se pronunțe asupra tuturor argumentelor invocate de părți. În procesul-verbal al ședinței de judecată și hotărârea contestată sunt enumerate probele, însă enumerarea acestora nu echivalează cu aprecierea lor, iar nepronunțarea instanței asupra acestor argumente echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei, iar decizia urmează a fi casată cu rejudecarea cauzei, întrucât asemenea omisiune nu poate fi corectată în instanța de recurs, care nu este în drept de a da o nouă apreciere probelor din dosar și în instanța de recurs nu poate fi satisfăcută cerința părții de a administra noi probe.

La rejudecarea cauzei instanța de fond urmează să țină cont de cerințele art. 458 Cod Contravențional, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

În conformitate cu art. art. 473 alin.(1) pct.2) lit. c) din Codul contravențional, Colegiul Penal al Curţii de Apel Centru,-

D E C I D E :

Admite recursul declarat de către Clipa Viorel, casează integral hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 martie 2024 și trimite cauza la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător: Oxana Robu

Judecătorii: Olga Cojocaru

Vladislav Schibin